

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Setè període

Sèrie P - Número 92

Dimarts, 29 de setembre de 2009

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH I PASCUAL

Sessió núm. 62, primera reunió

S U M A R I

Debat

sobre l'orientació política general del Govern (tram. 255-00005/08) p. 3

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del Ple.

SESSIÓ NÚM. 62.1

La sessió s'obre a les cinc de la tarda i tres minuts. Precedeix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general i el lletrat major.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Govern (tram. 255-00005/08). Junta de Portaveus. Substanciació.

El president

Comença la sessió.

Debat

sobre l'orientació política general del Govern (tram. 255-00005/08)

Senyores diputades i senyors diputats, honorables membres del Govern, iniciarem el setè període de sessions amb el debat sobre l'orientació política general del Govern. Es registrarà pels articles 132 i 133 del Reglament i la seqüència acordada per la Presidència i la Junta de Portaveus del dia 22 de setembre de 2009.

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. José Montilla i Aguilera)

Molt bona tarda, molt honorable president, il·lustres diputades i diputats, honorables membres del Govern. Els dies 30 de setembre, 1 i 2 d'octubre del 2008 vàrem celebrar el darrer debat d'orientació política general. Feia tot just quinze dies que s'havia produït la fallida del Lehman Brothers, amb el consegüent esclat d'una crisi financera mundial que va accelerar i agreujar la crisi econòmica que és l'origen de la recessió econòmica que encara estem patint. Aquest és el context en què hem viscut el darrer any.

I en aquest context el 21 d'octubre del 2008 tenia lloc la signatura del Pacte nacional per a la recerca i la innovació; el 31 d'aquell mateix mes culminava el desplegament dels Mossos d'Esquadra per tot el territori de Catalunya; el 19 de desembre es signava el Pacte nacional per a la immigració; el 3 d'abril ja d'aquest any, 2009, entraven en servei l'eix Vic-Olot i el túnel de Bracons; el 2 de maig s'obria la Ciutat de la Justícia; el 16 de juny s'inaugurava la nova terminal 1 de l'aeroport de Barcelona; l'1 de juliol el Ple del Parlament aprovava la Llei d'educació; el 3 de juliol inauguràvem el nou Hospital de Sant Pau; el 5 de juliol es feia realitat la primera fase del canal Segarra-Garrigues; el 12 de juliol s'anunciava l'acord del nou model de finançament; el 20 de juliol s'inaugurava la dessalinitzadora del Prat, i el 21 de juliol la Comissió Bilateral Estat-Generalitat acordava les bases del traspàs de Rodalies Renfe, amb un compromís d'inversió de més de 4.000 milions d'euros.

ros. Fa deu dies vàrem signar amb les organitzacions sindicals, empresarials i socials un acord de mesures per a l'ocupació juvenil a Catalunya, i ahir mateix vaig signar el decret que assigna a la consellera de Treball les funcions i serveis traspassats en matèria d'immigració, relatius a les autoritzacions inicials de treball per a persones estrangeres, malgrat l'incomprensible i indefensable i indefensable recurs del Partit Popular anunciat per la Comunitat Autònoma de Madrid, per la seva presidenta.

Tot això són realitats, realitats triades d'entre les moltes realitats tangibles i eloqüents, que confirmen que Catalunya, malgrat la difícil situació de crisi econòmica, va endavant i se'n surt. Són la confirmació que l'acció de govern es concreta en obra feta; que el Parlament és capaç de donar al país una llei plena de futur; que la col·laboració institucional, ben plantejada i treballada seriosament, dóna fruits; que l'Estatut, malgrat les Cassandres de torn, es desplega i s'aplica, i que la cultura del diàleg i de l'acord amb la societat està ben arrelada.

Bé, alguns d'aquests exemples –no faltarien tots– justificarien per si mateixos l'esforç de tota una legislatura; per força menys se'ns havien venut com a extraordinàries algunes de les sis primeres legislatures d'aquesta etapa democràtica. Tots ells constitueixen la demostració de la intensitat de l'obra de govern en marxa. No pretenc ara pas explicar-los en detall, ja en parlarem més endavant, en la meua intervenció, però sí que volia afirmar de manera rotunda des del primer moment la determinació del Govern de Catalunya per evitar que el desànim i la resignació arrelin en la nostra ciutadania. Perquè és cert que hi ha una visió pessimista, i no voldria creure que sigui interessada, de la nostra realitat, no? Una visió, per cert, que desmenteix la mateixa societat catalana; la desmenteixen les iniciatives empresarials, socials, culturals i professionals que es desenvolupen arreu del país.

A tall d'exemples. L'empresa Damm està invertint 500 milions d'euros a la ZAL del Llobregat. Alstom localitza a Barcelona la seva seu mundial per a energia eòlica. Gas Natural ha finalitzat el procés d'absorció d'Unió Fenosa. El grup català de tecnologia mèdica Werfen ha comprat una empresa americana per 90 milions d'euros. Borges ha obert filials comercials a la Xina o a l'Índia. Enginyeria Abantia ha obert delegacions a Shenzhen i Hong Kong. Custo Barcelona triomfa a la passarel·la de Nova York. Indo, amb la Universitat Politècnica de Catalunya i el Centre de Nanotecnologia, competeixen pel lideratge mundial en la indústria òptica del futur. Telstar serà present al futur reactor de fusió nuclear ITER. La casa Torres treballa per determinar com el sector del vi es posicionarà davant del canvi climàtic. La compra de Spanair per empresaris catalans facilita l'aposta de Barcelona com a seu del *hub* internacional de Star Alliance. La fusió de Vueling amb Clickair enforteix el sector aeronàutic català. SEAT projecta crear a Martorell un nou centre de recerca sobre eficiència energètica i mediambiental, i ja ha començat les obres de les naus que fabricaran el Q3. L'equip del doctor Elías Campo, de l'Hospital Clínic, lidera el projecte internacional del genoma de leucèmia limfàtica crònica. Els estudis del doctor Joan Massagué, en col·laboració

amb l'IRBB, han permès identificar determinades molècules que provoquen la metastasi. L'única investigació internacional en curs sobre la vacuna de la malària és la que segueix dirigint el doctor Alonso al Cresib, a l'Hospital Clínic. Per tercer any consecutiu, Ferran Adrià ha estat considerat el millor cuiner del món; a Catalunya hi ha quaranta-nou restaurants que tenen com a mínim una estrella concedida per la Guia Michelin. (*Remor de veus.*) Calixto Bieito ha rebut el Premi Cultural Europeu com a director escènic, i ahir mateix vaig tenir el goig d'acompanyar el professor Manuel Castells en l'acte de concessió del Premio Nacional de Sociología y Ciencia Política, a Madrid, per no parlar dels extraordinaris èxits individuals i col·lectius que els esportistes catalans han obtingut el darrer any.

Mirin, tot això són alguns dels símptomes, molt diversos, de vitalitat, de voluntat de resistir, de superar les dificultats, d'assolir l'excel·lència i de generar futur. Símptomes dels canvis que aquest Govern d'entesa entén, representa i reforça. Són exemples de l'esperit emprenedor que Catalunya no pot perdre ni pot ofegar.

La millor recepta contra el pessimisme és la combinació d'esperit emprenedor i d'acció pública eficient. És amb aquesta mentalitat que el Govern de Catalunya afronta les dificultats d'avui i treballa per superar-les. Perquè no hi ha cap repte que se superi des del perjudici pessimista o negatiu, i avui Catalunya té plantejats alguns reptes i alguns problemes que ens exigeixen el màxim, que demanen el millor de cadascun de nosaltres.

L'enumeració merament indicativa d'accions de govern i d'iniciatives de la societat catalana és la millor mostra de la vitalitat del nostre país, i també una nova demostració de com, a casa nostra, política i activitat emprenedora i econòmica van rel·ligades. La vitalitat privada i pública es reforcen mútuament. Governar Catalunya, decidir el seu futur, fer el seu present, és, com he dit molts cops, una tasca que va més enllà del Govern. Continuarem per aquest camí de trams comuns, perquè compartim la responsabilitat de cercar futurs viables i de progrés per al país.

Bé, un any més, doncs, comparec en seu parlamentària per complir el deure democràtic de presentar davant tots vostès, que són la representació de la ciutadania, les orientacions polítiques del Govern, i ho faig a partir d'un balanç del que ha estat el darrer any, sotmetent aquestes orientacions a consideració i discussió, per acordar, un cop substanciat el debat, les resolucions que s'escaiguin per impulsar-ne l'acció.

Els avanços que tinc la intenció de centrar aquesta primera intervenció en el principal problema que tenen avui els ciutadans i ciutadanes de Catalunya: la crisi econòmica. El principal és aquest, i no és un altre. És probable que de tan obvi, de tan prosaïc, de tan real i de tan feixuc, alguns no el vulguin veure o se'ls faci avorrit; per això recorren a les grans proclames que suposadament demà mateix ens haurien de convertir o haurien de convertir el país en el millor dels móns possibles. Jo no ho veig així. En el meu ordre de prioritats, des del punt de vista polític i institucional, com a president del país, el primer problema és el que pateix i afecta el conjunt de la societat catalana, la crisi econòmica, amb les se-

ves repercussions en el nostre teixit productiu i amb les seves conseqüències socials, com lluitar per fer-hi front, com superar-la i com i amb qui fixar les bases perquè alguns dels problemes que estem patint en el present no els tornem a patir en el futur.

Que la meua atenció es fixi principalment en la situació econòmica i social del país no vol dir que el Govern abandoni les seves obligacions amb relació a la defensa i l'enfortiment del nostre autogovern; al contrari, l'objectiu de millorar les condicions de vida dels catalans, de millorar les infraestructures del país, de tenir eines més bones i millors per governar Catalunya, dóna ple sentit a l'esforç per defensar i enfortir el nostre autogovern. Una part de la meua intervenció s'hi referirà.

Així, doncs, crisi econòmica i autogovern seran els dos temes centrals de la meua intervenció d'aquesta tarda, sense oblidar que l'acció de govern, més enllà de l'atenció a aquestes dues prioritats, es desplega intensament en tots els àmbits de la nostra responsabilitat, perquè ni l'atenció preferent a la crisi econòmica ni el desvetllament per desplegar l'Estatut no se sostindrien sense el suport d'una obra de govern continuada, tenaç i orientada estratègicament. És això el que he pretès deixar clar, radicalment clar, en les meves primeres paraules, amb la intenció d'afirmar davant de la ciutadania que el Govern pot presentar avui molt més que intencions: podem presentar uns resultats sòlids i contrastables. És gràcies a aquest gruix acumulat d'obra feta que podem afrontar amb una certa seguretat les dificultats inherents a la situació de crisi econòmica, i és gràcies a la manera com hem encarat i resolt alguns dels reptes de l'aplicació i la negociació del desplegament estatutari que podem contemplar amb serenitat les incerteses que encara planen sobre l'Estatut.

Dedicaré, per tant, una part de la meua intervenció a fer un repàs de síntesi d'alguns dels aspectes més rellevants d'aquesta obra de govern en curs, amb la intenció de definir amb nitidesa un perfil apreciable i recognoscible que relligui clarament la coherència entre les intencions inicials i els resultats assolits. Per tant, ordenaré la resta de la meua intervenció en tres parts: la primera estarà dedicada a la lluita contra la crisi econòmica; la segona, a perfilar els trets distintius de l'acció de govern, i la tercera, a una reflexió sobre l'estat del nostre autogovern.

Començaré, doncs, exposant la visió que té el Govern de l'evolució de la crisi econòmica a Catalunya, recapitulant les mesures adoptades els darrers mesos, per avançar després les línies fonamentals de la nostra actuació futura, especialment les que orientaran la confecció dels pressupostos del 2010, i finalment, perfilar el nostre model de sortida de la crisi, apuntant les reformes estructurals que l'haurien de facilitar i el pacte econòmic i social que les hauria d'acordar.

Fidel al que he volgut que fos la meua línia de conducta des dels primers indicis de la crisi, vull evitar llançar prematurament les campanes al vol sobre la superació de la crisi, ni tampoc vull especular, instal·lat en un pessimisme tàctic desmesurat, sobre els terminis de la recessió que patim. Màxim realisme, mínim pessimisme: aquesta ha de ser la base de la nostra actitud.

És cert que, d'acord amb els informes de diversos serveis d'estudis, podria ser que ja haguéssim superat el pitjor de la crisi, en la mesura que hem deixat enrere els majors riscos sistèmics i que disposem d'alguns indicadors que ens permetrien construir un discurs potser excessivament optimista, però crec que ens faríem un flac favor si entréssim en aquest joc. El que és del tot cert és que encara estem en plena recessió, que a dia d'avui estem patint de ple els efectes de la crisi i que encara haurem de superar molts entrebancs abans de poder respirar amb tranquil·litat.

Aquest reconeixement de la realitat no es pot confondre amb una actitud de passivitat i de resignació davant la delicada situació de la nostra economia, ni encara menys, com dic, amb l'acceptació d'un discurs pessimista sobre les nostres perspectives de futur. El pessimisme pot ser una arma interessada per al discurs d'alguns, però és absolutament inapropiat per a qualsevol governant que vulgui actuar responsablement. Cal dir la veritat tant com cal evitar que alguns lideratges polítics i socials facin créixer el desànim de la societat. Els líders del desànim no avancen, no lideren, i el que fan és regular el país.

El diagnòstic del Govern es fonamenta en una sèrie d'elements que en conjunt ens fan ser moderadament optimistes sobre l'evolució de l'economia catalana, i crec que estem aplicant, en allò que és a les nostres mans, la teràpia adequada. Una situació delicada que certifiquen les darreres dades de creixement de l'economia catalana, corresponents al segon trimestre del 2009, que situen la taxa de creixement, com vostès saben, interanual, en menys 4,5.

Una dada que vol dir dues coses. Per una banda, quantifica fidelment la duresa de la recessió. Però, per una altra, ens situa dins la normalitat si fem una comparativa amb els països veïns, és a dir que tenim problemes seriosos però no estem pitjor que la majoria de les economies del nostre entorn amb què ens puguem comparar.

És a dir, ens trobem davant d'una situació internacionalment greu, que ha posat en evidència els desequilibris comuns i específics que cada economia no va saber corregir a temps durant el llarg període d'expansió. En el nostre cas, s'ha accelerat l'esgotament d'un model de creixement en què havíem fonamentat la forta expansió de la darrera dècada, i s'està manifestant sota la forma d'un element diferencial, que és el més preocupant, l'augment de l'atur, amb una taxa situada avui al voltant del 16 per cent; aquí, sí, amb un nivell molt superior al del conjunt d'economies de la Unió Europea.

Aquest augment de l'atur és i continuarà sent la preocupació bàsica del Govern, i guiarà una part important de la nostra acció els propers mesos, tant a l'hora d'adoptar mesures dinamitzadores de l'economia com per procurar que les xarxes de protecció social garanteixin la cobertura dels sectors socials més afectats per la crisi.

Per tant, podem identificar ja algunes de les herències amb què l'economia catalana i espanyola sortiran d'aquesta crisi: una taxa d'atur i un nivell de dèficit públic del conjunt de les administracions més elevats

del que tots voldríem, segurament. N'estic convençut. I és per això que els dic que la situació continuarà sent delicada a mitjà termini, perquè aconseguir reduir l'atur i estabilitzar els comptes públics simultàniament no serà ni fàcil, ni ràpid, ni senzill, i comportarà sacrificis, sobretot per part d'aquells que estiguin en condicions de fer-los solidàriament amb els qui més malament ho passen.

Aquestes són les conseqüències més visibles dels desequilibris del nostre sistema productiu, i per això les solucions vindran per la reconducció del sistema cap a una estructura econòmica que simultàniament permeti augmentar el valor d'allò que fem, és a dir, del conjunt dels nostres productes i serveis; augmentar el valor de com ho fem, mitjançant una millora dels processos productius; augmentar el valor del qui ho fa, és a dir, del conjunt de treballadors i treballadores. En síntesi, augmentar la competitivitat i productivitat de la nostra economia; un diagnòstic àmpliament compartit que ens indica amb nitidesa cap a on hem d'orientar el nostre esforç col·lectiu.

I cal actuar partint de la base sòlida que suposen les nostres fortaleces. I, certament, més important que no pas els indicadors conjunturals de la situació és la determinació d'una societat i de les seves institucions per superar una situació adversa.

Estic convençut que Catalunya està preparada per afrontar i superar els reptes que l'esclat i la profunditat de la crisi ha posat en evidència de manera inajornable, perquè el potencial de la nostra economia és evidentment i perquè el país, amb el seu Govern al capdavant, està fent des de fa temps els esforços necessaris en la direcció correcta. No som davant d'una acció governamental aïllada, tancada o que defugí el diàleg; al contrari, si alguna cosa ha fet el Govern, des de l'inici dels treballs per a l'acord estratègic, ha estat dialogar, escoltar, buscar complicitats i consensos amb les forces socials, econòmiques i polítiques.

Per una altra banda, ni la crisi econòmica ni la persistent cantarella pessimista d'alguns ens ha de fer oblidar els sòlids actius d'una economia reconeguda internacionalment com una economia potent, oberta a l'exterior i amb un diversificat teixit industrial. Una economia, la catalana, que en termes globals representa pràcticament el 19 per cent del total de l'economia espanyola, i que en termes de PIB *per capita* es posiciona com una de les primeres regions econòmiques de la Unió Europea. Una economia molt internacionalitzada, amb un grau d'obertura del 70 per cent del PIB; el 30 per cent de les exportacions espanyoles són catalanes. Malgrat que les darreres dades conjunturals no són gens positives, l'economia catalana farà valer aquesta posició avantatjosa, sens dubte, i aprofitarà la represa de la demanda mundial que encara que sigui molt tímidament es comença a apuntar.

L'economia catalana segueix tenint una base indiscutible en un teixit industrial diversificat i en uns empresaris i emprenedors compromesos que mantenen la creació neta d'empreses per sobre de les mil el mes, fins i tot en les actuals circumstàncies.

Per tant, doncs, la intensitat de la crisi no ens ha de fer oblidar ni obviar aquesta realitat, ja que són elements que actuaran com a catalitzadors distintius de la nostra recuperació econòmica. I hem de procurar que el desencís no segueixi minant l'autoconfiança, perquè la confiança en la nostra capacitat de superació és el motor més potent, encara que sigui intangible, de tots els que necessitem per posar-ho en marxa i per sortir de la crisi.

També ha estat i serà decisiva la determinació amb què el Govern de la Generalitat ha actuat per afrontar la crisi econòmica i les seves principals conseqüències. La nostra actitud fins avui no ha estat ni passiva ni resignada, sinó tot el contrari. Ho avalen les mesures que de forma successiva hem anat adoptant, i de les quals el conseller Castells o el conseller Huguet o jo mateix hem anat donant compte, tant aquí, a la cambra, com davant dels agents econòmics i socials del país.

Totes les mesures han tingut com a objectius prioritaris, per una banda, paliar els efectes econòmics i socials de la crisi, i, per una altra, impulsar els ferments d'innovació que ens han de permetre avançar en la transformació del model. Podríem dir que el Govern ha actuat al màxim de les seves possibilitats, tant pel volum de recursos mobilitzats com pels àmbits d'actuació, anant a vegades fins i tot més enllà dels estrictes límits competencials.

Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, treballadors i empresaris, famílies i forces sindicals, poden tenir la seguretat que aquesta seguirà sent la nostra conducta, que no baixarem la guàrdia en cap moment, que mantindrem el mateix nivell de compromís i prendrem noves mesures, si és necessari i possible, fins que no es clarifiqui l'horitzó econòmic i tinguem la certesa que el camí de la recuperació és més sòlid i estable.

Tot i que ja en varem parlar durant el plenari del mes de juliol, per precisar i ordenar el debat és bo deixar constància un cop més del volum de recursos públics que el Govern de Catalunya ha mobilitzat per fer front a les dificultats econòmiques del país. En total són més de 9.200 milions d'euros, que suposen al voltant d'un 4,2 per cent del nostre PIB, una aportació realment important i meritòria si la comparem amb la que han fet altres governs, i fins i tot més enllà d'alguns països del nostre entorn.

Més de la meitat d'aquests recursos s'han mobilitzat en forma de préstecs i avals per atenuar les restriccions dels mercats crediticis, especialment per a les empreses, i també, en menor mesura, per a famílies i persones. Prop d'un terç, és a dir, uns 3.000 milions, han estat despeses i inversions extraordinàries de la Generalitat amb un marcat caràcter contracíclic, per ajudar els diferents sectors a suportar la caiguda. I 1.250 milions són els recursos públics que es poden considerar mobilitzats o aportats en la lluita contra la crisi a base de mesures d'austeritat pressupostària i de simplificació reguladora i administrativa.

El Govern ha treballat a consciència, analitzant cas per cas de manera minuciosa i detallada i avaluant totes les alternatives possibles. Tot plegat ha exigut un gran

esforç però ha permès resoldre situacions empresarials i sectorials molt difícils. Hi ha hagut molts casos abordats positivament, però n'hi ha dos que han tingut un major ressò públic: el sector financer i el sector de l'automoció.

El cas del sector financer té una rellevància significativa en haver estat l'epicentre del terratrèmol financer mundial, un dalta baix del qual els nostres bancs i caixes no s'han pogut aïllar totalment, malgrat que el bon funcionament de la regulació prudencial del Banc d'Espanya, en aquest cas, sí que ha evitat una cosa que hem vist en altres països, com són els processos massius de capitalització a compte dels pressupostos públics.

Tanmateix la crisi financera, al cap i a la fi, ha accelerat un procés de concentració sectorial que ha de permetre a les nostres entitats adaptar-se a la nova realitat internacional; un procés impulsat des dels governs i decidit, en definitiva, pels òrgans directius de les caixes d'estalvis. El Govern de Catalunya ha assumit en tot moment i en funció de les nostres competències en aquesta matèria la responsabilitat d'acompanyar, vetllant per la defensa dels interessos de les entitats i dels ciutadans catalans. I hem expressat clarament, també, la nostra aposta clara per mantenir el pes del nostre sector financer. Tot-hom hauria de fer un esforç de no-politització partidista d'aquest procés.

L'altre exemple és el del sector de l'automoció. La situació també és prou coneguda per tots vostès, i n'hem parlat a bastament aquí, a la cambra, no? Precisament fa un any, moltes veus apuntaven que les perspectives de futur de les dues companyies de referència del sector eren molt dolentes. I era evident que un futur incert per a SEAT i Nissan posava també en perill la resta d'empreses del sector. Avui podem afirmar que l'actuació concertada d'institucions públiques, econòmiques i sindicals ha permès garantir la continuïtat d'un sector estratègic per a la nostra economia. Les coses estan ara més ben encarrilades, la qual cosa no vol dir que no siguin possibles noves etapes de dificultat.

Sigui com sigui, crec que hem fet el que calia, tot i que no ha estat un camí fàcil. Hem sabut liderar la reacció col·lectiva de la societat catalana; hem fet del diàleg exigent una bandera; hem procurat comprometre tot-hom en la causa comuna d'un pla de viabilitat i que hi hagués, per tant, un horitzó de futur; hem estat rigorosos i lleials en la negociació, i ponderats en la mediació, i hem pres des del Govern les mesures que consideràvem necessàries i possibles. La decisió de SEAT de fabricar a Catalunya l'Audi Q3 es pot considerar el paradigma d'un bon treball, ho repeteixo, col·lectiu, en què l'actuació responsable també de les forces sindicals va tenir molt a veure.

Ara bé, com he dit en multitud d'ocasions, aquest conjunt de mesures preses fins ara i les que puguem anar prenent i prendrem en els propers mesos no són suficients, tot i que ajuden i són imprescindibles per fer evolucionar el nostre model productiu cap al canvi necessari –ja era necessari fa un any, i en l'escenari de sortida de la crisi serà imprescindible–, un treball de fons iniciat durant l'anterior legislatura, quan encara teníem unes taxes de creixement molt positives: l'any 2005,

amb l'impuls del Govern del president Maragall, es va posar en marxa el procés que havia de desembocar en l'acord estratègic a partir de la constatació dels senyals d'esgotament que donava el nostre model de creixement i desenvolupament econòmic.

Aquell acord va suposar l'assentament de les bases per a la transformació del model, del nostre model, un full de ruta i un àmbit d'expressió i de debat de propostes per a l'enfortiment de la nostra economia. Però va suposar alguna cosa més: va suposar l'inici d'una nova manera d'entendre la governació de Catalunya, més sensible i dialogant; un camí per assolir els grans acords de país, que amb un esperit semblant hem aplicat als altres pactes que han seguit a l'acord, el d'educació, el d'habitatge, el d'immigració, el de recerca i espero que també que, ben aviat, el d'infraestructures, més endavant hi faré referència novament.

Crec que aquesta manera d'abordar els grans temes és idònia per garantir l'estabilitat i si una cosa cal millorar en la nostra societat és reforçar l'estabilitat, generar confiança i sumar les aliances necessàries. És el que falta, potser encara més al conjunt de la societat espanyola per abordar el conjunt de reformes estructurals necessàries per fer evolucionar en la direcció adequada el model econòmic per superar la crisi actual i conjurar els riscos de noves recaïdes de les que podria ser més difícil refer-se. Des del Govern de Catalunya col·laborarem modestament aportant aquest *know how* que podria ser de molta utilitat si es donessin les condicions prèvies que avui per avui no es donen.

En els darrers mesos he exposat en ocasions diverses la meua visió sobre quines eren les reformes estructurals que l'economia espanyola necessita i que el Govern central i en alguns casos la Comissió Europea haurien d'abordar. He parlat de la necessitat de reformes en el sistema de relacions laborals, en el sistema de pensions públiques, he parlat de reformes igualment necessàries en àmbits com l'educació, la formació professional i universitària, i he fet referència també a la incidència en determinats sectors regulats: el sector serveis, el sector del transport o l'energètic.

Altres han parlat també de necessitat de reformes, però no en el mateix sentit ni amb els mateixos objectius i propòsits. En alguns casos és tan evident que per exemple mentre els uns parlem de la conveniència de trobar mecanismes per facilitar la contractació, altres pensen només a abaratir els costos d'acomiadament. Totes les reformes s'han d'abordar després de considerar les condicions socials i polítiques de la seva maduració, així com els ritmes del seu plantejament i aplicació. Hi ha sectors que només necessiten fer una posada al dia, una real evolució cap a escenaris de major efectivitat i eficiència. Són sectors madurs, però amb un recorregut raonable i possible encara i que no podem confondre amb sectors obsolets o sense futur. En el futur tot serà diferent, però no serà pas tot nou.

D'acord amb les estimacions de la Comissió Europea, d'aquí a deu anys només una de cada cinc noves ocupacions es podrà considerar efectivament nova. Les altres quatre correspondran encara a la substitució de persones que es vagin retirant del mercat de treball.

La transformació del nostre model productiu afectarà tothom: treballadors, empreses, administracions públiques, i exigirà un esforç continuat d'adaptació. I és aquí on tenim el gran repte: fer aquesta transformació amb i per a la gent, amb i per al conjunt de la societat catalana, garantint en tot moment que els esforços exigits són alhora ambiciosos i assumibles. Ambiciosos, perquè el context competitiu global no ens deixa altra opció, i assumibles, perquè hem de saber garantir que totes les empreses i tots els treballadors s'adaptin al ritme transformador que els exigim. Les reformes donen els resultats, com vostès saben, no a curt, sinó a mitjà i llarg termini, i desgraciadament es pensa molt en el curt termini, especialment des de l'oposició o des de les oposicions. Això no ho facilita, tot i que siguin necessàries i fins i tot algunes urgents, no?

En aquesta mateixa cambra, en altres legislatures, el president de la Generalitat havia defensat amb orgull l'aportació catalana a l'estabilitat necessària per superar períodes de crisi econòmica. Doncs bé, ara hi som. Catalunya pot fer i li convé fer una aportació decisiva a la governabilitat per superar millor i en millors condicions la crisi. I és en interès de la societat catalana que podem i hem de fer la nostra aportació. I en aquest sentit, doncs, volia deixar clar que no accepto, no?, ni acceptaré passivament que allò que fa quinze anys eren aportacions responsables a la governabilitat ara sigui considerat i menystingut en un sentit negatiu, com un senyal de submissió i de renúncia.

Però, bé, tornant a les nostres responsabilitats més directes, ara, a Catalunya, és el moment de perseverar en la línia empresa, especialment amb el nostre, amb el principal instrument amb què compta el Govern en aquest camp, que són els pressupostos. Vull avançar només les principals orientacions dels pressupostos de l'any 2010, que lògicament tindran com a màxima prioritat pal·liar les conseqüències de la crisi i impulsar la recuperació econòmica, aprofundir en la inflexió donada a la nostra acció de govern a causa de la crisi que ens obliga a reavaluar i resituar òbviament els objectius previstos en el Pla de govern, reordenant prioritats i calendaris. Això varem fer-ho tot just fa uns mesos.

Tres notes caracteritzaran els pressupostos de l'any 2010: austeritat, el manteniment de les polítiques que ens garanteixin el futur i el compromís, evidentment, d'atendre les necessitats econòmiques i socials derivades de la crisi.

L'austeritat pressupostària ens és obligada per la disminució dels recursos disponibles, a causa de la minoració de les nostres fonts d'ingressos, una minoració que es veu pal·liada, però no compensada del tot pels recursos addicionals que ens proporciona el nou finançament. En tot cas, es tracta de perseverar en el camí emprès amb el reajustament efectuat en el pressupost de l'any 2009, el passat mes de juliol. Una austeritat que afectarà principalment la despesa corrent, no vinculada a l'atenció a les persones o a la despesa social, i que pel que fa a les despeses de personal seguirà una línia de contenció.

Però més enllà de l'austeritat dictada per la situació de profunda crisi, crec que seria una imprudència seguir actuant com si el país en general o els ingressos públics

també, no?, hagin de tornar, un cop passada la crisi, a una nova època de vaques grasses. Això tardarà. Ens haurem d'acostumar a viure tots plegats amb els recursos justos per garantir el que és imprescindible, i evitar òbviament despeses no estrictament necessàries, cal que tothom sigui conscient d'això. I en aquestes noves circumstàncies el comportament de les administracions públiques ha de ser exemplar.

Bé, aquests darrers dies s'ha parlat profusament dels informes, d'estudis, assessoraments, consultories encarregades per l'Administració de la Generalitat i sobre la conveniència o utilitat d'alguns d'ells. Altres, la majoria, com vostès saben, són preceptius i obligatoris per llei. Permetin-me que deixi clares algunes coses a propòsit d'aquesta qüestió.

El Govern ha retallat, ja l'any 2008 i respecte a l'anterior i més encara aquest any, les partides pressupostàries destinades a aquest tipus de despesa. Si s'ha dut a terme una auditoria sobre els treballs realitzats en un determinat exercici és per decisió i voluntat expressa de qui els parla i del seu Govern, tal com vaig anunciar davant d'aquesta cambra fa més d'un any. El contingut d'aquestes auditories confirmen que no hi ha cap actuació irregular o il·legal, tot i contenir algunes observacions crítiques, en un determinat percentatge, en l'actuació del Govern respecte a aquests treballs. I si s'han donat a conèixer és pel nostre absolut compromís amb la transparència i el retiment de comptes. (*Remor de veus.*)

Sí, sí, senyors diputats, perquè en etapes anteriors ni es podien conèixer tots els informes, no còpia, ni conèixer els informes, ni s'auditaven internament, ni es responia a les preguntes dels diputats. Ara bé, el Govern és conscient... (*persisteix la remor de veus*), el Govern és conscient que encara ha de ser possible en el futur ajustar més aquest tipus de despeses, millorar la seva gestió i pensa seguir-ho fent, i ho farà.

Bé, crec que tenim l'obligació també ineludible d'aprofitar aquesta situació de crisi global per reavaluar la despesa pública en les prestacions associades, per reordenar les prioritats de les nostres polítiques públiques, pensant sobretot en la necessitat de fer més sostenible i més eficient també el nostre estat del benestar. I no pretendre que pugui ser inqüestionable un creixement exponencial dels serveis i per tant dels costos, no? De moment deixo aquesta qüestió apuntada per recuperar-la més endavant, quan els parli de la resposta social a la crisi.

En tot cas, aquesta reordenació de les nostres prioritats no és un exercici teòric ni una decisió que puguem posposar indefinidament, ben al contrari. És una decisió que estem obligats a prendre ara. El Govern de Catalunya ha fet opció, en el marc de la restricció pressupostària en què ens movem, de donar prioritat a les polítiques relacionades directament amb la formació i la innovació i a les polítiques destinades a minorar els efectes econòmics i socials de la crisi. Són dues prioritats coherents amb la trajectòria del Govern d'entesa i amb la nostra aposta per millorar la competitivitat de la nostra economia i per evitar alhora que ningú quedi exclòs del progrés col·lectiu.

Combinar aquestes dues prioritats no és fàcil ni còmode, però és el que cal fer, és el que el país necessita per assegurar-se el progrés econòmic i per garantir també la cohesió social. Per tant, seria una insensatesa ara fer marxa enrere en les polítiques per millorar la nostra competitivitat i transformar el model productiu; polítiques que es troben definides en l'acord estratègic, en els pactes nacionals per a la recerca i la innovació, en el d'infraestructures, així com en la Llei d'educació. Per tant, mantindrem aquest esforç en la línia prevista que ara els anunciava.

Ampliarem els recursos destinats a la formació, molt especialment de les persones que s'han quedat sense feina i en el marc també de les accions que evidentment el món local està fent per lluitar contra la crisi. Impulsarem noves polítiques de suport a autònoms i emprenedors, per entendre'ns: volem associar els recursos obtinguts amb el nou finançament a les polítiques orientades al futur, a relançar la nostra economia, a millorar la nostra competitivitat.

Els més de 34.000 milions d'euros previstos que suposa la concreció i aplicació fins a l'any 2013 del que es preveu en la disposició addicional tercera de l'Estatut són recursos destinats a posar al dia les infraestructures. És a dir, el nostre capital físic, i recuperar un retard acumulat durant anys. I de la mateixa manera, una bona part dels recursos derivats de l'acord de finançament també han de servir per preparar el nostre capital humà: educació, formació i el nostre model econòmic i productiu: recerca, innovació, internacionalització. D'aquesta manera aconseguirem en pocs anys preparar físicament i humanament el nostre país per a un escenari més competitiu que és el de la globalització.

Bé, l'altra gran prioritat és atendre les necessitats econòmiques i socials derivades de l'impacte de la crisi en les persones: les famílies i les empreses. Tenim el deure col·lectiu d'ajudar els qui ho estan passant malament, d'atendre les famílies que tenen greus dificultats econòmiques, de facilitar el retorn al mercat de treball d'aquelles persones que s'han quedat sense feina, i de possibilitar el manteniment de l'activitat econòmica. Això es concretarà en un conjunt de mesures per donar suport a les famílies, amb relació a les beques de menjador, al lloguer de l'habitatge i a les situacions de risc social; mesures que per assolir la plena eficàcia han d'aplicar-se en estreta col·laboració, com deia abans, amb els ajuntaments i amb les entitats del tercer sector. Els ajuntaments són, com sempre, l'Administració que més durament ha de treballar per ajudar les famílies fortament afectades per la crisi. És un tema que conec sobrerament, com vostès saben.

Per això, el Govern vol que el màxim de recursos mobilitzables possibles dels destinats a polítiques socials es vinculin a través dels ajuntaments. En aquesta direcció, com dic, aniran algunes de les mesures específiques que com a complement a les preses els darrers mesos prendrà el Govern les properes setmanes i mesos. Seran ajuts que complementaran l'esforç que la Generalitat ha fet els darrers anys per incrementar els recursos destinats a les corporacions locals, uns recursos que hauran passat de 371 milions d'euros, el 2003, a 1.038

milions d'euros, per recursos propis de la Generalitat, aquest any 2009, malgrat la crisi i la caiguda dels nostres ingressos.

Fins ara hem fet bandera de l'objectiu d'evitar que ningú quedi al marge, no?, que tothom seguís i pogués tenir una oportunitat per superar els moments de dificultat. I ho seguirem fent, anant al límit de les nostres possibilitats de dèficit.

Però també vull deixar ben dit, clarament, que mentre que la prioritat de millorar la nostra competitivitat és una prioritat a mantenir en el mitjà i llarg termini, la prioritat d'ajudar les persones i els sectors més perjudicats per la crisi ha de tenir un horitzó temporal limitat, esperem. Les ajudes i els plans, evidentment, cessaran a mesura que vagin desapareixent les circumstàncies que els han fet necessaris, que els fan necessaris.

Ho dic, això, per dir-ho ben clar, no?: no volem consolidar una despesa que només es justifica en moments de crisi, òbviament, no volem convertir-nos en un país subsidiat, amb una economia i una societat cada cop més dependents dels recursos polítics. No és aquesta la realitat avui, no ho serà en el futur. I no ho volem perquè un increment desmesurat i desordenat de la despesa pública ens impediria també consolidar i fer sostenible el nostre propi estat del benestar, perquè no podríem mantenir les prestacions bàsiques ni posar-les al dia, i a la llarga, com vostè saben, comprometríem fins i tot l'esforç inversor que també necessitem per seguir posant les nostres infraestructures i els nostres equipaments al nivell que exigeix una economia més competitiva.

En síntesi, doncs, els pressupostos de la Generalitat per a l'any que ve s'adequaran a tres criteris: primer, austeritat en la despesa corrent; segon, continuïtat en l'aposta per les polítiques de millora de la competitivitat, i tercer, atenció, fins al límit possible, cap a les necessitats econòmiques i socials derivades de la crisi.

Be, fins aquí la meua exposició sobre com el Govern està afrontant el problema més greu que avui pateixen els nostres conciutadans. Insisteixo en el que he dit altres vegades: res –i quan dic «res» vull dir «res»– ens distraurà de la nostra principal obligació, focalitzada a treballar fins a l'extenuació per minimitzar els efectes econòmics i socials de la crisi, per escurçar en la mesura del possible la seva durada, a estimular la recuperació que ens retorni al camí de la prosperitat i impulsar un nou model de progrés que sigui sostenible econòmicament i ecològicament.

La proximitat del procés electoral no ens impedirà mantenir aquest compromís. Les properes eleccions i els legítims interessos dels partits no poden passar per damunt de la responsabilitat del Govern a actuar contingudament i amb el rumb fixat, i també de la responsabilitat de l'oposició per col·laborar amb el Govern en els afers del país. Qui faci càlculs polítics a costa de la crisi o utilitzant-la com a arma electoral s'equivocaria de dalt a baix, perquè no només perjudicaria el país, sinó que de retruc es perjudicaria a ell mateix.

Bé, senyores i senyors diputats, el nostre comportament com a polítics al Govern i a l'oposició ha rebut sovint

un judici molt crític d'una part de la ciutadania. Els mesos que vénen, aquesta mirada serà més severa encara, i seria convenient que tinguéssim això present d'ara endavant, evitant convertir ja des d'ara la lògica confrontació Govern/oposició, i també la singularització de projectes polítics, en un espectacle que, per poc que ens descuidem, podria esdevindre lamentable.

Crec que la situació real en què es troba avui Catalunya obliga a un gran esforç de solidaritat i de generositat de totes les forces polítiques, de les institucions públiques, dels agents socials i econòmics, i és per això que, més enllà de l'acció pública i dels esforços individuals de persones i famílies i empreses, crec que és imprescindible assolir acords econòmics i socials que expressin la determinació col·lectiva per superar la crisi i la solidaritat, com el recent acord de mesures per a l'ocupació juvenil. Estem treballant per aprofundir i ampliar aquests acords a casa nostra, i espero que ben aviat puguem presentar resultats concrets. Mentre es discuteix en altres espais i contextos sobre grans pactes, com vostè saben, nosaltres hem d'anar fent acords reals, concrets, segurament més modestos, però decisius en la vida socioeconòmica de Catalunya.

Bé, com ja he dit fa una estona, la prioritat atorgada a les accions per combatre els efectes de la crisi i a impulsar la recuperació no és un producte en el buit, sinó que està emmarcada en el conjunt d'una obra de govern de llarg abast i d'un gruix molt considerable. En els propers minuts pretenc repassar els elements que considero més significatius de l'acció de govern realitzada els darrers dotze mesos; de manera telegràfica n'he enumerat alguns al primer minut d'aquesta intervenció.

Crec, honestament, que en molts aspectes aquest ha estat un any excepcional, per la densitat de l'obra de govern executada. Ha estat un any en què s'han combinat, com en molts poques legislatures dels trenta anys del nostre autogovern, les noves iniciatives del Govern, l'entrada en servei d'infraestructures cabdals i la culminació de projectes, també, que venien d'un llarg recorregut. Aquesta coincidència temporal no es deu, però, a un caprici de l'atzar, no? És la conseqüència lògica d'un procés de treball i representa el punt de maduresa d'unes polítiques que estan fent possible una transformació substancial de Catalunya en molts aspectes. És el fruit de molta feina, planificada i acumulada i executada els darrers anys. La culminació d'aquests projectes configura el conjunt de les fites que marquen el relleu i la fesomia de l'horitzó present i van conformant el futur del país.

Senyores i senyors diputats, sovint els governs s'adjudiquen la paternitat d'idees que en realitat són productes del pensament o la iniciativa de professionals, de ciutadans, d'entitats, que des de moltes disciplines i àmbits, també el Govern, també els partits polítics, no?, ja havien elaborat i proposat, a vegades, molt temps enrere. És especialment instructiu en aquest sentit rellegir, per exemple, el Pla de camins que l'any 35 va redactar Victòria Muñoz per a la Generalitat republicana, en un moment convuls, per veure com l'articulació del país que aleshores plantejava, en molts casos, encara avui la continuem executant.

Aquí hi ha hagut..., i a vegades el principal partit de l'oposició ha transformat en acusació al Govern el fet d'acabar només allò que anteriors executius de Convergència i Unió van deixar projectat, o començat, o imaginat fins i tot, no? (*Remor de veus.*) Però, quan es governa al servei del país, acabar o, millor dit, si volen, acabar bé o recomençar millor també, en alguns casos, projectes d'interès general és una responsabilitat indefugible.

Bé, jo no vull entrar en polèmiques, tot i que hi hauria raons, moltes raons, per fer-ho, no?, sobre les condicions en què ens van lliurar molts d'aquests projectes, que en alguns casos han hagut de ser profundament reformulats, i fins i tot sobre la idoneïtat d'alguns d'ells. Però sí que vull dir que jo crec en la continuïtat bàsica de l'acció dels governs. S'hi poden afegir aportacions, introduir novetats, s'elaboren projectes nous a partir d'una planificació necessària, però cap govern seriós, de cap país, no pot pretendre iniciar-ho tot partint de zero; seria una irresponsabilitat. I aquest ha estat el meu tarannà, el nostre tarannà: mantenir decisions que venien del passat i alhora pactar amb l'oposició, fins a on ha estat possible, i amb els agents econòmics i socials del país els projectes que hem considerat més rellevants per al futur de Catalunya, amb el propòsit d'assegurar l'estabilitat necessària per fer possible les grans polítiques de país, les polítiques a llarg termini, les polítiques decisives que determinen el progrés de Catalunya.

Fins avui, a més dels dos signats, la legislatura anterior..., vostès saben que hem signat ja tres pactes nacionals, dels quatre que, després d'una sèrie de converses amb els diferents partits, vaig plantejar a tots els estaments del país. En dos d'ells hem pogut signar tots els grups, i me'n felicito especialment. El darrer pacte, el d'infraestructures, com vostès saben, està llest per ser rubricat per molts dels principals agents concernits, implicats en la negociació, que ja hi han donat el seu vist-i-plau. No n'hem volgut precipitar la signatura pública perquè volfem, precisament en aquest debat d'orientació de política general, convidar novament les forces polítiques que fins ara no s'han mostrat favorables a l'acord perquè reconsiderin la seva posició. Seria una llàstima no comptar amb la seva presència en el moment de signar uns compromisos de tanta transcendència en un horitzó de mitjà i llarg termini, especialment si compartim, jo crec, gairebé..., no dic al cent per cent, però una part molt important del diagnòstic sobre la situació. A més a més, si hem estat capaços d'acordar alguns dels grans pactes de legislatura, com el d'immigració i la recerca, si hem votat conjuntament algunes lleis importants, com la Llei d'educació, i si hem votat conjuntament, amb el principal partit de l'oposició, el Govern, els grups del Govern, el 60 per cent exactament, trenta de les cinquanta-dues lleis impulsades pel Govern i debatudes en aquesta cambra. Em costa de veure, francament, altra raó que la merament conjuntural, tacticista i electoralista per oposar-se a un pacte com el d'infraestructures, que compta amb el suport de la majoria dels agents econòmics i socials del territori. És tantíssim més el que ens uneix que el que ens separa, que es fa realment incomprensible, després de les aportacions que hi ha fet ara la principal força de l'oposició,

que no vulgui acabar de fer el seu compromís amb el desenvolupament futur de les nostres infraestructures.

Crec, sincerament, que s'equivocaran si fan de nou el que van fer amb motiu de l'acord de finançament: quedar-se sols o acompanyats –vostès ja m'entenen. (*Remor de veus.*) Les raons i arguments de cadascú han estat exposats a bastament durant mesos. Em reafirmo en el que els deia abans: no és el monopoli de les idees i dels projectes el que ha de reivindicar un govern, no és el monopoli, sinó la capacitat també, a part de les idees i dels projectes, de fer efectiva la seva viabilitat política, social, tècnica, financera; també això. Una tasca sempre difícil en totes les èpoques, perquè exigeix prioritzar els recursos, vertebrar grans equips de persones i vetllar per no comprometre els pressupostos tampoc de temps futurs més enllà del necessari, ni deixar ferides en els col·lectius o en els territoris.

És sobretot en aquest sentit que vull reiterar ara un a un alguns dels principals elements que al meu entendre han suposat, en àmbits ben diversos, aportacions profundes i decisives a la transformació del país. Són els que he enunciat en començar la meua intervenció. Hi ha projectes acabats després d'anys de treball i obres, fites rellevants en projectes de llarg abast, lleis que obren la porta a una nova etapa en àmbits ben definits, i que aquest Govern i els que vindran en el futur hauran d'anar aplicant progressivament.

En primer lloc, vull situar l'entrada en servei de les primeres hectàrees regables del Segarra-Garrigues. De tots, és segurament el projecte amb més càrrega històrica, amb més valor simbòlic per a un territori. És cert que aquesta entrada en funcionament s'ha produït en una petita part del que és el projecte, però enmig de moltes dificultats i condicionats per uns processos judicials oberts a Europa l'any 99 i l'any 2001, amb dues sentències condemnatòries del Tribunal Europeu de Justícia. Però el Govern de la Generalitat, amb la col·laboració del Govern central, ho ha afrontat des de la responsabilitat. Podíem haver caigut en la temptació de fer populisme, però hauríem posat el perill el futur del conjunt de l'obra i, de retruc, la imatge del Govern de Catalunya davant de la Unió Europea. A partir d'ara, tot serà més senzill, encara que queda molta feina per fer. Fa falta molt de temps per arribar a engegar el reg de la darrera hectàrea planificada, certament. L'esforç es podrà fer en condicions segures i amb un horitzó clar. Això és el que desitjo, per allò que hem treballat i continuem treballant.

Convido els ciutadans de Catalunya a veure *in situ* les obres del Segarra-Garrigues. És probablement l'actuació de transformació territorial més important d'Europa que hi ha en marxa en aquest moment, i s'està fent amb un gran respecte al patrimoni natural i alhora, també, amb respecte a la normativa europea. Aquest ha estat el procés de reconducció que hem fet. El canal aportarà aigua, però també altres infraestructures, elèctrica i telecomunicacions, és a dir, els factors bàsics perquè puguin sorgir les iniciatives empresarials, agrícoles o no, que aquestes comarques necessiten.

I és de justícia, tanmateix, reconèixer la difícil situació que travessa en aquest moment un sector important de

la pagesia, lligada al fet que ens trobem, com vostès saben, en una fase de preus baixos, ja sigui en la fruita de pinyol, en el vi, la llet o l'avellana. Algunes pràctiques de mercat, així com efectes col·laterals també de la crisi econòmica, hi tenen a veure.

El Govern seguirà treballant per trobar mecanismes de suport al món de la pagesia i del camp, a l'agricultura, al turisme rural, en definitiva, a aquell sector de la nostra societat que fa una aportació qualitativament tan important al que Catalunya és avui.

Segon. Hem inaugurat la dessalinitzadora del Prat. El país ha girat pàgina dels temps en què la seva àrea metropolitana principal, Barcelona, la cinquena d'Europa, corria el risc de trobar-se amb restriccions que comprometien greument la seva competitivitat i la qualitat de vida dels seus ciutadans. Aquest risc s'ha acabat, s'ha superat, i la dessalinitzadora és l'emblema d'un extens conjunt de mesures ja implantades o en desplegament que a mitjà termini reequilibraran els usos de l'aigua en les conques internes de Catalunya. Per exemple, l'any vinent estarà molt avançada la connexió Fontsa-Trinitat, que permetrà gestionar unitàriament, de veritat, el conjunt d'aigua de les conques del Ter i del Llobregat i de les dessalinitzadores.

Tercer, garantia i qualitat eren també els vectors que guiaven els articles de la llei que en matèria del sector elèctric aquesta cambra va aprovar el desembre passat. L'apagada del juliol de l'any 2007 va posar en evidència la fragilitat amb què es prestava un servei essencial. I l'ordenament en vigor no protegia prou els consumidors. La nova llei, elevant els estàndards tècnics de les xarxes dels operadors de distribució, fixant temps màxims de reposició de servei, establint procediments preventius basats en la transparència de la xarxa cap a l'Administració i actualitzant el règim sancionador al nivell real dels greuges causats per les interrupcions del subministrament, dota Catalunya d'un marc que garanteix als ciutadans i a les empreses fer les seves inversions amb la fiabilitat racionalment exigible.

El Govern avançarà ara substancialment en la promoció de les energies renovables gràcies al decret aprovat la setmana passada mateix. En els propers mesos doblem aproximadament la potència d'energies verdes en servei.

Quart, un altre instrument per canviar situacions molt enquistades és la Llei d'urbanitzacions de baixa densitat, aprovada per aquesta cambra a la primavera. La llei traça i obre un camí per solucionar un problema que afecta moltes persones i àrees molt extenses del territori, que ha estat un maldecap durant trenta anys per a molts alcaldes, que no disposaven d'un instrument específic per fer-hi front; una llei, doncs, que clarifica per fi les obligacions urbanístiques dels propietaris, facilita el finançament de les obres..., i que caldrà fer en benefici de la qualitat de vida dels residents i del respecte també a l'entorn. Aquest juliol hem publicat la primera convocatòria de subvencions per a l'elaboració dels programes d'adequació urbanística.

I m'aturo aquí un moment per fer una reflexió. Acabo d'esmentar la dessalinitzadora, la Llei del sector elèc-

tric i la d'urbanitzacions de baixa densitat, no?, i podria afegir-hi altres actuacions, com la Llei de barris, també, que ha arribat a la..., que ha resolt ja sis convocatòries, i hi ha més de cent barris, no?, de nuclis urbans, beneficiats, o la protecció i ordenació del sistema costaner, per exemple, no? Tant se val, no? Són actuacions que donen resposta a necessitats, que vénen de lluny, que s'haurien d'haver plantejat, discutit i aprovat i executat, algunes d'elles, fa molt de temps. Les sequeres no han arribat amb aquest Govern, la dessalinitzadora sí; la degradació dels barris no va arribar amb aquest Govern, la Llei de barris sí; les deficiències de la xarxa de distribució elèctrica no han aparegut fa dos anys, la llei que hi posa exigència, ordre i control sí; l'urbanisme que va degradar moltes poblacions amb urbanitzacions il·legals va començar fa moltes dècades, vostès ho saben, la llei que tractarà de corregir aquest greu problema, el de les urbanitzacions il·legals, és d'ara. Són només alguns exemples d'una continuïtat institucional que no ha estat possible, perquè hem hagut d'actuar en molts casos a partir del no-res o d'una base molt pobre.

Sí que podem parlar d'obres iniciades fa anys i fruit de la inversió de l'Estat a Catalunya en el cas de l'obertura de la T-1, que ve de lluny, entre altres coses perquè la primera pedra es va posar tot just el dia abans del debat d'investidura, si no m'equivoco, del president Maragall. És cert que no s'ha pagat amb el pressupost de la Generalitat, però mereix figurar en aquesta relació, perquè és el resultat de l'exigència dels seus representants públics i també del clam de tota la societat per tenir una infraestructura aeroportuària que permeti a Catalunya explotar tot el seu potencial en el marc de l'economia global. En termes quantitatius, la T-1 suposa el mateix que tenir un segon aeroport sencer, amb l'avantatge de no haver-lo hagut de fer lluny de la ciutat, com han fet altres, Milà o París. Barcelona ja té aeroport, que es mereix i que es mereixen el seu present i el seu futur.

La conjunció no casual d'aquesta inauguració amb els moviments empresarials en el sector aeronàutic, alguns d'ells dinamitzats des del Govern, fa preveure uns propers anys de creixement, malgrat la crisi, sostingut de viatgers, especialment si la crisi es va superant. Perquè les noves estratègies operatives d'aquestes companyies a què he fet referència, en el marc de les seves aliances, juntament amb la promoció sistemàtica de l'aeroport del Prat que ja es duu a terme des del Comitè de Rutes Aèries i la propera participació dels sectors catalans, n'estic convençut, de la Generalitat i d'altres, en la gestió de l'aeroport, són la combinació de factors que farà possible que el nostre principal aeroport, que ja és líder en nombre total de destinacions diferents que cobreix, superi progressivament també el seu retard en vols intercontinentals.

Igualment, com saben tots els lleidatans, les obres de l'aeroport de Lleida-Alguaire estan tan avançades que esperem poder inaugurar aquesta nova infraestructura abans d'acabar l'any 2009.

Sisè, l'entrada en servei del túnel de Bracons i de l'eix Vic-Olot sencer és igual, a un altre nivell, podríem dir, a un moviment de fons en l'estructura de comunicacions del país: la Garrotxa s'apropa a una part de Catalunya

que li quedava injustament distant. Alguns altres eixos viaris finalitzaran aviat, com per exemple el tram fins a Sant Quirze de Besora de la C-17.

Llei d'educació. Pren la seva força tant del seu text, de la llavor de millora que contenen els seus articles, com de l'amplíssim recolzament amb què va ser aprovada, tot i que òbviament vostès saben que m'hauria agradat que en tingués encara més. Ha estat pensada i serà una llei per a molts anys, i saben que prefigura el servei públic educatiu modern i excel·lent que la societat reclama.

El llarg debat sobre la Llei d'educació ha tingut la virtut de situar el futur d'aquest servei en primeríssima fila en les expectatives dels ciutadans. La llei s'ha començat a desplegar des d'aquest mateix curs i els garanteixo una elevada velocitat de creuer en l'aprovació de la normativa derivada que s'hi preveu. I per part nostra seguirem amb el rumb traçat de fer de nou o remodelar, evidentment, vora de cent escoles per curs com hem fet fins ara; aquest darrer any, sense anar més lluny, entre noves o grans remodelacions, cent quatre.

Vuitè, el nou Hospital de Sant Pau; el nou Hospital de Sant Pau que té el doble valor de renovar en profunditat l'equipament sanitari de referència per a centenars de milers de ciutadans, alhora que permet que un dels nostres principals patrimonis arquitectònics esdevingui el nou centre on bulliran moltes de les iniciatives que han començat a concretar-se arran de la designació de Barcelona com a seu de la Unió per la Mediterrània. Es consolida així definitivament el rol principal que desitjàvem per a Catalunya, a través de la seva capital, en les relacions internacionals dins de l'espai del món que ocupem.

L'any que ve inaugurarem nous hospitals, a Sant Joan Despí, a Mollet, i cap a finals d'any a Reus, entre altres.

Nou, el desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre, que ha permès finalitzar un procés de molta i forta càrrega simbòlica, no? Però vull subratllar també la tenacitat i l'esforç de moltes persones, no?, que han permès que, cada mes de novembre, durant aquests anys, amb precisió, amb una precisió encomiable, de metrònom, s'hagin anat inaugurant comissaries i la resta dels mitjans materials que requereix aquesta activitat policial.

O la tasca de l'Institut de Seguretat, que ha anat formant any rere any ciutadans en l'ofici de policies perquè el calendari de desplegament no s'estronqués, sense rebaixar l'estàndard d'exigència.

A partir d'ara, podrem valorar els índexs i els nivells d'èxit en matèria de seguretat, que és el que de debò hem fet fins ara, amb resultats, com vostès saben, molt positius, i ho continuarem fent ara, que és en realitat el que importa als ciutadans. Si més no, en poques setmanes inaugurarem també el complex central Egara, a Sabadell, que podríem anomenar «la gran comissaria de Catalunya».

Deu. No m'estendré en el model de finançament, però sí que vull fer-hi una breu referència per situar-lo en

aquesta relació de fets del Govern d'aquest darrer any, per afirmar d'entrada que un èxit col·lectiu d'aquesta magnitud, aconseguit amb el lideratge inqüestionable del Govern, justificaria per si sol un balanç de legislatura.

En el Ple extraordinari que varem celebrar el 24 de juliol vaig donar les tres principals raons per les quals considerava que es tracta d'un bon acord. Primer, perquè s'ajusta als criteris previstos a l'Estatut i desplega totes les seves potencialitats. Segon, perquè s'ha assolit en unes circumstàncies complicades, en plena crisi econòmica i havent de superar multitud d'obstacles i d'inèrcies polítiques, i novament també amb una dura campanya en contra de les legítimes pretensions de Catalunya. I tercer, perquè hem aconseguit capgirar la lògica general dels models anteriors en acotar l'aplicació del principi de solidaritat als serveis bàsics de l'estat del benestar, com diu l'Estatut, i perquè el mateix model té garantits els mecanismes que el fan estable, actualitzable cada any i revisable cada cinc.

Vaig afirmar i afirmo que l'acord dóna compliment a l'aspiració continguda a l'Estatut de millorar el nostre autogovern: Catalunya rep un tracte més just i equitatiu; la Generalitat disposarà de més diners per poder atendre les necessitats de la societat catalana; tindrem més capacitat de decisió sobre els nostres propis recursos, i reduïm significativament també el nostre dèficit fiscal.

Aquest acord és la victòria de les raons i de les aliances. Sense les primeres, sense les raons, no es lluita fins al final amb determinació, amb tenacitat, amb paciència, i sense les segones la força moral no es transforma en força política i també en canvi social. Raons i aliances, arguments i complicitats; aquesta ha de ser la força de Catalunya.

Onzè, la Ciutat de la Justícia. La Ciutat de la Justícia, que va ser inaugurada al maig, és, a més d'una obra senyera en l'espai metropolità, el referent de tot l'esforç fet en la millora de les condicions materials de la justícia al llarg i ample del país, i ha suposat també l'oportunitat d'introduir noves formes més eficients de treball amb l'aplicació sistemàtica de les noves tecnologies. Tampoc aquí s'aturen les intervencions: el 2010 inaugurarem els edificis de Berga, de Viella, i al llarg d'aquest any n'hem inaugurat uns quants.

Dotzè, l'acord per al traspàs de rodalies. Aquest acord i el compromís històric d'inversió en infraestructura i maquinària de 4.000 milions d'euros per part del Govern de l'Estat són la resposta a la situació inacceptable que varen patir els ciutadans l'any 2007 i sobretot la prova inequívoca de la nostra aposta decidida per una política de mobilitat en què el servei ferroviari jugui un paper central.

Tretze, l'aprovació per la fórmula jurídica de l'euro-regió com a agrupació regional dins la Unió Europea; un acord que representa un pas important per a la seva operativitat, de manera que ha de permetre obtenir recursos comunitaris per a projectes estratègics –dels que tenim en comú–, per servir encara més de lobby, de motor d'impulsió de projectes comuns. Segurament el més conegut, l'eix mediterrani, que finalment ha estat

adoptat com una prioritat pel Govern espanyol i també ho comença a ser per les autoritats comunitàries.

I finalment, per cloure aquesta llista, vull afegir l'aprovació del Pla marc de mitigació del canvi climàtic, la primera figura en aquesta matèria d'àmbit català alineada amb les demandes internacionals de responsabilitat col·lectiva envers el nostre planeta, però també pensant en el futur del nostre teixit productiu, que sap que el canvi de paradigma que suposa revisar les emissions de CO₂ és en part una oportunitat també de liderar nous escenaris de mercat.

Aquest pla marc ens ha donat una presència a escala internacional que, unida a l'excel·lent imatge de marca de Barcelona, ha permès conduir cap al nostre país la trobada internacional de màxim nivell que clourà els debats previs a la reunió de Copenhaguen. Els avanços que, a diferència del procés del Kyoto, el Govern de Catalunya participarà en diferents fòrums per tal de fer el màxim d'aportacions al text final.

He deixat fora d'aquest exercici de síntesi actuacions que hem celebrat especialment, com haver aconseguit abans de termini, abans del termini fixat per la Unió Europea l'any 2000, la reducció del nivell màxim de víctimes a la carretera, per exemple. Avui mor cada dia una persona menys a la carretera que fa deu anys, i no deixarem de treballar per reduir-ne més la xifra.

També podria haver inclòs la Llei de fosses, la Llei de l'Oficina Antifrau, que milloren el sistema democràtic; o la constitució del Biopol a l'Hospitalet; o la signatura dels contractes programa amb els centres de recerca; o la recepta electrònica, que millora el procés d'administració dels fàrmacs. També el programa 1x1, d'aules digitals; o l'esforç que des del Departament de Governació i Administracions Públiques s'està fent per cobrir amb la TDT l'enorme majoria de llars..., amb la TDT i altres, diguem-ne, tecnologies de la comunicació al conjunt del país, i un llarg etcètera. O la pionera Llei de centres de culte.

Igualment, podria haver descrit les respostes que duu a terme el Govern davant el repte de compliment de la Llei de la dependència, que, tot i les dificultats, genera avui prestacions per a més de 81.000 persones. O que s'ha més que doblat el pressupost destinat als serveis socials, amb un increment del 117 per cent entre l'any 2003 i l'any 2009. O el decret aprovat aquest mateix matí pel Consell de Govern, de desplegament de la Llei de suport a les famílies, que ha explicat la consellera. O la capacitat de resistir a l'impacte de la crisi que ha tingut un sector clau de l'economia catalana com el turisme; està resistint, però tots, el Govern i els agents –els governs, els governs locals també–, som conscients que cal un procés d'adaptació a les noves circumstàncies, vèrem tenir ocasió de recordar-ho fa quinze dies a l'Alt Empordà, amb motiu del centenari de la Costa Brava. O l'èxit de la cultura catalana al Festival de Guanajuato i a la Biennal de Venècia, gràcies a l'esforç, al treball tenaç i eficient de l'Institut Ramon Llull, convertit realment en el millor instrument de promoció de la cultura i de la llengua catalana, amb el suport no exclusivament del Govern de Catalunya, com vostès saben, sinó de moltes altres administracions.

En definitiva, senyores i senyors diputats, les actuacions a què m'he referit dibuixen una Catalunya. Una Catalunya que recupera els seus dèficits i desequilibris en serveis essencials com l'aigua i l'energia, que amb l'acció coordinada de les diferents administracions es vertebra amb noves infraestructures que la projecten al món i que la relliguen internament, que modernitza els seus serveis públics, que completa la potència del seu autogovern amb un finançament just i amb l'assumpció arreu d'una responsabilitat essencial com la seguretat pública i que adquireix noves competències, els nous reptes que li marca l'Estatut, com ara el transport viari de centenars de milers de persones a partir de l'1 de gener. Una Catalunya que juga un rol central en la Mediterrània i que s'alia amb els seus veïns per tenir una veu més forta a Europa. Una Catalunya que parla i participa per resoldre els problemes que més preocupen arreu del món.

I d'aquesta visió sintètica de l'acció de govern que els acabo de relatar crec que se'n desprèn, més enllà de la plena justificació de l'aposta política de les forces progressistes del país pel Govern d'entesa, una percepció de la fortalesa del nostre autogovern, en què les institucions funcionen, les lleis es compleixen, els plans i els programes s'executen, atenent les aspiracions i demandes de la ciutadania. No em sembla ni òbvia ni banal aquesta consideració, sobretot quan des de diversos angles s'alcen veus posant en qüestió la validesa del Govern assolit, no?

Jo estic convençut que la normalitat democràtica que implica l'acció institucional continuada, i concretament l'acció del Govern, sostinguda i eficaç, és la millor manera de defensar el nostre autogovern dels seus adversaris. Estic convençut que el que realment ens enforteix i ens legitima és l'exercici constant de les nostres facultats i competències, de manera que la legitimitat democràtica d'origen i la legitimitat derivada de la pràctica i del costum es complementen positivament per fer créixer robustament la voluntat i les institucions que governen els afers col·lectius de la ciutadania catalana.

He dit en començar que l'atenció prioritària a la situació econòmica no era contradictòria amb la dedicació a vetllar per l'autogovern i, més concretament, pel desplegament de l'Estatut. És més, crec que no hi ha qüestió en plantejar la dicotomia lluita contra la crisi / defensa de l'autogovern, que és un fals problema.

Fins ara no he fet altra cosa que parlar de l'autogovern, de com l'hem exercit, de com hem utilitzat els instruments que ens proporciona. Ara bé, sóc conscient que la societat catalana viu amb preocupació la incertesa que encara plana sobre l'Estatut del 2006, a causa dels recursos presentats davant del Tribunal Constitucional, i que, segons com finalitzés el pas de l'Estatut pel Tribunal, podria produir-se al país un greu problema de confiança política mútua entre l'Estat i les institucions catalanes. No és la meva intenció ni la del Govern eludir aquest estat d'ànim col·lectiu, però vull deixar ben clar que no té cap sentit actuar com si ja s'hagués produït una situació adversa per al nostre autogovern, perquè els més perjudicats seríem nosaltres mateixos, en perdre unes energies precioses que necessitem per treballar per sortir de la crisi.

Vol dir això que el president de la Generalitat i el Govern de Catalunya contemplen amb indiferència i des preocupació la incertesa que plana encara sobre l'Estatut, pels interrogants oberts de la sentència del Tribunal Constitucional? En absolut, tot al contrari. El Govern de Catalunya ha actuat, actua i actuarà amb fermesa, amb diligència i serenitat per desplegar l'Estatut, complint amb el mandat que es deriva d'una llei vigent, plenament vigent, i de la voluntat d'autogovern manifestada pel poble de Catalunya. El que no fa ni farà el Govern és especular sobre futuribles. Nosaltres ens hem traçat una línia de conducta diàfana, transparent. La resposta a com reaccionarem davant d'una hipotètica sentència adversa del Tribunal Constitucional està implícita en la línia de conducta que hem mantingut fins ara i que, recordin-ho, ha permès, entre altres coses, arribar a un acord de finançament després d'un procés, llarg i aspre, negociador, en què hem vençut tota mena d'obstacles i d'inèrcies. I, si em permeten, dedicaré els propers minuts a fer explícita aquesta línia de conducta.

El Govern creu en l'Estatut i actua en conseqüència, complint amb el deure de governar Catalunya amb els instruments de govern de què disposem. El compliment d'aquest deure comporta desplegar l'Estatut en la part que ens correspon directament i negociar el seu desenvolupament en la part que correspon al Govern central i a les Corts Generals. I, naturalment, exigeix governar d'acord amb el marc normatiu definit per l'Estatut, utilitzant les nostres facultats, exercint les nostres competències, com ho fan tots els governs del món, confiats, com estem, en la validesa i en les possibilitats del nostre autogovern.

Crec que estem demostrant amb els fets que estem complint amb els nostres deures. Que el desplegament estatutari que depèn directament de les institucions catalanes ha assolit un grau més que notable. Que hem negociat amb intensitat el desplegament que depèn de l'acord entre els governs d'Espanya i Catalunya. Que hem obtingut resultats importants, entre els quals destaca, en primer lloc, l'acord sobre el nou finançament.

Que aquestes negociacions no han estat fàcils ni ho seran en el futur, no és cap novetat. Però, davant de les dificultats, el Govern de Catalunya ha demostrat fermesa en els propòsits, tenacitat a mantenir la seva posició, rigor en els seus plantejaments i flexibilitat, quan ha calgut, per fer possible l'acord. El que no hem fet ni farem és ni lamentar-nos ni defallir.

La mateixa actitud mantindrem en el futur: fermesa en els nostres objectius, tenacitat per aconseguir-los, rigor en les nostres formulacions i disposició als acords, justos i raonables, oferint i alhora exigint lleialtat institucional.

Per tant, no especulem sobre hipòtesis no verificades. Si en un moment determinat cal defensar encara més el nostre autogovern i el nostre Estatut, ho farem seguint els criteris que els acabo de recordar, cercant en tot moment, a més a més, la màxima unitat del conjunt de forces polítiques i socials del nostre país, oferint i demanant lleialtat a cadascuna d'elles, respectant i exigint que es respecti la força de les institucions, la principal de les quals és la Generalitat, avalada, entre altres raons, per

650 anys d'història, tenint present que la nostra principal obligació, en aquest cas, és la de fer prevaldre el pacte polític a què vàrem arribar amb les institucions espanyoles i que va ser referendat pel poble de Catalunya. Ara per ara, aquesta és la nostra responsabilitat davant seu.

Bé, el debat d'aquests tres dies serà molt probablement el darrer debat de la legislatura d'aquestes característiques. Per això, abans de finalitzar la meua primera intervenció, no voldria deixar de fer una mirada de conjunt, amb la intenció d'esbossar-ne una interpretació general i d'explicar el sentit de l'acció política del Govern.

Per sobre de les anècdotes i de les vicissituds del camí recorregut, crec que hi ha una coherència bàsica en les grans línies d'acció del Govern, una coherència que adquireix tot el seu sentit si, a més, la contemplem en la perspectiva llarga del canvi polític iniciat l'any 2003, amb l'arribada al Govern de Catalunya de les forces representatives del catalanisme d'esquerres. En contra dels qui volen veure la governació de les esquerres del país com un parèntesi, més o menys anecdòtic i poc legítim, del que seria una mena d'ordre natural, no?, de la direcció política de l'autogovern de Catalunya, afirmo amb total convenciment la validesa i la solidesa de l'opció de govern que hem construït el Partit dels Socialistes de Catalunya, Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana de Catalunya i Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, és a dir, el conjunt plural del progressisme catalanista. Una validesa i una solidesa que es verifiquen si analitzem la coherència entre els propòsits inicials de la nostra aliança política, l'acció de govern empresa i els resultats assolits.

Tres eren els gran objectius plantejats: l'alternança política, la millora de l'autogovern i el canvi de les principals polítiques públiques.

En primer lloc, la verificació de l'alternança política, que ha significat acabar amb la pretensió de monopolitzar la representació del catalanisme i fins i tot, més enllà, la pretensió de representar tota la societat catalana per part d'una força política. Amb el canvi polític hem superat una mena de tabú que pesava sobre la governació de la Generalitat, hem fet visible el pluralisme polític i social de Catalunya, hem comprovat la viabilitat del projecte polític del catalanisme d'esquerres –el meu projecte, el nostre projecte. (*Remor de veus.*) Hem iniciat també un procés de reforma democràtica de les nostres institucions d'autogovern. En definitiva, amb l'alternança política s'ha enriquit la societat catalana, en fer-se més evident que mai la seva diversitat interna, la seva complexitat social i la seva pluralitat d'opcions polítiques. Hem assolit així la normalitat democràtica, en demostrar-se que les nostres institucions poden estar servides alternativament per projectes polítics de diferent orientació.

El segon gran objectiu ha estat la millora de l'autogovern; certament, un objectiu que en la seva formulació genèrica era compartit per la majoria de les forces catalanes, però que s'ha de reconèixer que va ser impulsat i concretat amb l'arribada de les esquerres catalanistes al Govern de Catalunya. No vull amagar les contradiccions, les tensions i el desgast que ha suposat el llarg,

extenuant i encara inacabat procés del nou Estatut d'autonomia. Totes les forces polítiques catalanes, les del Govern i les de l'oposició, les favorables i les contràries a l'Estatut, n'estem pagant els costos. I la societat catalana ha estat sotmesa a una tensió que pot haver derivat en un sentiment de fatiga, de desafecció. I la relació de Catalunya amb les institucions centrals de l'Estat i, el que és més preocupant, amb la societat espanyola se n'han ressentit. Però tot i reconeixent aquests inconvenients, aquests costos associats, puc afirmar que l'Estatut és un gran instrument, és el millor instrument de què disposem per progressar en la nostra capacitat d'autogovern, al servei dels ciutadans de Catalunya.

Jo no sóc d'aquells que el considera caduc tot just acabat de néixer, no? Ara per ara, l'Estatut fixa el nivell de la nostra ambició, de la nostra exigència, i, com acabo de dir, la nostra responsabilitat és estar-ne a l'alçada. A l'alçada de la lluita per vèncer, i haurem de vèncer totes les resistències. A l'alçada de la profunditat de la transformació que implica en el nostre autogovern i en el conjunt del sistema autonòmic espanyol. De tot plegat n'hem tingut un tast en la dura, difícil, però finalment reeixida, negociació del finançament, que –ho voldria recordar– ha significat, a més, la prova de foc també de la coherència del Govern en la defensa de l'Estatut i la superació, per tant, de la divergència de fons que va portar el final avançat de la legislatura anterior.

Però, com he dit en parlar de l'acció de govern, el que resulta determinant per legitimar l'autogovern és l'ús que se'n faci, són les polítiques que s'apliquin per atendre les necessitats i les aspiracions de la societat; una societat que ha canviat molt, a la qual les polítiques públiques han de servir per aconseguir una societat també més justa i més sostenible. I per això el tercer gran propòsit que ha animat la nostra acció política és donar un nou impuls i una nova orientació a aquestes polítiques públiques.

Unes polítiques que suposen un notable increment de recursos per atendre les principals necessitats col·lectives. L'eslògan «Més mestres, més mossos, més metges» és molt més que una més o menys afortunada frase publicitària, és l'expressió sintètica d'una política de serveis públics que respon a la lògica de la proximitat a la ciutadania i la de mantenir la cohesió social d'una societat catalana cada dia més complexa.

Unes polítiques que cerquen, des d'una convicció profunda, la col·laboració amb el món local, honorant el compromís de donar-li més i millor suport, associant-lo al disseny dels plans d'actuació i a la seva gestió, fent-los sentir copartípcis i coresponsables també de la governació del país.

Unes polítiques que s'ocupen de resoldre dèficits històrics en les nostres infraestructures bàsiques: de transport, hidràuliques, energètiques; unes polítiques que ens guien per possibilitar la transformació del nostre model productiu, amb un ingent esforç inversor en les infraestructures imprescindibles per millorar la nostra competitivitat, amb una especial sensibilitat per mantenir de forma constant el progrés de la nostra recerca, amb un afany renovat per assegurar noves i millors oportunitats de formació per als nostres joves.

Unes polítiques que es dediquen a ordenar, a endreçar els nostres territoris, aplicant instruments útils per protegir-los, per redreçar les zones urbanes degradades, per salvar el nostre patrimoni natural i paisatgístic.

Unes polítiques que procuren fer de la nostra llengua l'element central de la integració social, unes polítiques que s'esforcen a ser el resultat d'una àmplia concertació social, que reflecteixi les preocupacions i els anhels de la gran majoria dels catalans i les catalanes i el sentiment de les institucions socials més representatives.

En definitiva, unes polítiques orientades a impulsar el progrés econòmic, a fer viable el nostre estat del benestar que assegura la cohesió social, a possibilitar l'equilibri territorial i ecològic, i a fer créixer la nostra identitat cultural.

L'orientació de totes aquestes polítiques és un actiu que avui juga al nostre favor en la gestió de la difícil situació econòmica que travessem. Sense el coixí de les polítiques socials avui seria molt més difícil atendre les noves necessitats generades per la crisi; sense la ja llarga experiència de la Llei de barris avui seria molt més difícil assegurar la cohesió social; sense l'orientació de la nostra política econòmica cap a la millora de la nostra competitivitat avui seria molt més difícil plantejar-se correctament la sortida de la crisi; sense l'hàbit de cercar acords per a les grans qüestions del país avui seria molt més difícil posar d'acord les institucions i els agents econòmics i socials per treballar conjuntament per superar la crisi.

Per concloure, crec honestament que avui Catalunya és un país que ha verificat la fortalesa del seu sistema democràtic amb l'alternança, que disposa d'un millor autogovern i que aplica unes polítiques que permeten afrontar, amb un nivell d'eficàcia raonable, els grans problemes de la societat catalana. És una conclusió que valida i justifica l'opció de govern que represento i que defenso per al meu país.

Bé, senyores i senyors diputats, acabo amb una darrera reflexió. Els he presentat els principals resultats de la nostra acció de govern, les línies d'actuació en què treballarem els propers mesos i també el capteniment amb què crec que hem d'afrontar algunes de les qüestions més rellevants de la conjuntura política. Espero que en el debat posterior podrem ampliar i debatre aquestes qüestions i respondre, naturalment, les que els portaveus dels grups parlamentaris vulguin plantejar, però aquest és, com vostès saben perfectament, un debat d'orientació política general i crec molt convenient dedicar uns breus minuts finals a expressar com veig personalment l'orientació de la política catalana, l'horitzó nacional.

Crec sincerament que la política catalana pot quedar atrapada per l'excés retòric, verbal o tàctic, que podem embogir si la cursa permanent pel titular o la declaració gruixuda i la competitivitat extrema en el terreny polític i electoral ens porta a una incapacitat per veure la realitat com és, per mesurar-la, ponderar-la, per repensar-la. Si la nostra rivalitat, que ha de ser al servei de les nostres idees però sobretot del país, ens altera la perspectiva de les coses; si la impaciència ens impedeix fruir, desplegar i aprofitar el que tenim, que és molt i que està

tot just per explorar; si la confrontació excessiva ens limita la necessària col·laboració i dificulta les exigibles lleialtats polítiques entre el Govern i l'oposició, que estem obligats a practicar i especialment en temps de crisi i de greus problemes com els que tenim, crec que correm el perill de generar una constant insatisfacció malaltissa si no som capaços d'obrir un llarg període de serenitat, de tranquil·litat per desplegar el més gran instrument d'autogovern que mai hem tingut a la nostra història, un estatut que té els elements de singularitat, de bilateralitat, i de capacitat d'autogovern més ambiciosos i profunds que mai ha tingut Catalunya.

Hem de centrar la política catalana en el desplegament de l'Estatut. Són contraproductius les declaracions que puguin qüestionar, no?, només després de tres anys de la seva entrada en vigor, el caràcter estratègic d'aquest gran instrument. Jo confio plenament en l'Estatut, crec en el seu potencial per donar respostes a les demandes exigents de la societat catalana. Catalunya no pot semblar, com ho podria dir?, com aquelles criatures malcriades que desitgen amb delit i insistència una joguina magnífica i quan la tenen l'abandonen, reclamant-ne una altra, una de nova, sense ni tan sols obrir-ne la caixa, sense gaudir-ne. No podem conrear la insatisfacció i el caprici, Catalunya necessita constància i perseverança madures.

A mi no em fa nosa l'Estatut, com vostès saben, malgrat algunes observacions que alguna vegada s'han fet des d'aquesta tribuna: no és una cotilla, no és un mal menor, jo no el vull canviar. El vaig votar i el defensaré amb total i absoluta convicció, que és el millor per a Catalunya.

Catalunya se la juga si no sap treure profit d'aquest Estatut, perquè podríem entrar en una dinàmica de poca credibilitat si ara, en comptes de desplegar l'Estatut, ens dediquéssim a deixar-lo de banda, perquè total, com que sembla que hi haurà un tribunal que el retallarà... No és aquest el camí.

Els que vulguin anar massa ràpid, és legítim, però crec que no podem accelerar el país deixant-lo desconcertat i desorientat, la premsa ens pot perjudicar; és temps de bona lletra, de línies rectes.

Als que legítimament també tot els sembla massa lent els hem de dir que per arribar lluny cal, bé sempre, arribar amb tothom; que la velocitat ens pot fer caure en la precipitació, que les presses de vegades no porten enlloc.

Jo també vull anar lluny –jo també vull anar lluny–, però amb tothom, amb tothom alhora, i a temps; no a destemps i sense la majoria. Jo crec que el president de la Generalitat per la seva doble condició de cap de Govern i de president de Catalunya no ha de posar mai en risc ni la cohesió social, ni la unitat civil, ni la solvència i la fortalesa de les nostres institucions, ni el respecte de Catalunya de cara enfora; no ho pot fer i jo no ho faré. Per tant, no és temps d'aventures ni de sorpreses ni d'invents de cap tipus; jo no vull fulls de ruta que

desconeixen les etapes, les necessàries parades de descans, ni finals imaginaris sense camins, ni trajectes sense mapes. En aquest context de crisi encara crec que el país s'ho pot permetre encara menys. (*Remor de veus.*) No és temps d'invents, no vull fer dir a l'Estatut el que no diu, però demanarem, crec que en això estarem tots d'acord, demanarem el compliment d'allò pactat –tots no, però la majoria–, i ho complirem, però demanarem el compliment d'allò pactat. I ho complirem amb el mateix grau d'exigència, no farem jocs de mans ni equilibris per inventar-nos realitats, la nostra ambició ha d'estar traçada.

No és temps tampoc de passos enrere ni de resignació, no tornarem a negociar allò que vàrem negociar i que a tots plegats tant ens va costar; no acceptarem renúncies, no desfarem camins que volem convertir en grans avingudes per a la majoria del país, no ens aturarem, i encara menys farem marxa enrere.

Aquest és el meu compromís i aquesta és l'orientació general que crec que convé a Catalunya, aquesta és, senyores i senyors diputats, la meua paraula.

Bé, acabo. Encara no fa tres anys que tinc l'immens honor de ser president de la Generalitat, mai estaré prou agraït de la confiança rebuda en aquesta cambra, em sento honorat, compromès i deutor. Quan ets president de Catalunya sents que les teves idees polítiques inicials han de transformar-se en conviccions morals compartides, que la presidència t'obliga a interpretar i representar sempre la totalitat i la centralitat de les esperances i les preocupacions de la nostra nació i de la seva gent, i que t'exigeix quelcom més que una acció de govern o una acció política. M'estimo el meu país i cada dia aprenc a estimar-lo encara més. Sento que el meu compromís per ell i pels meus ciutadans creix i madura, aquest Estatut és de tots, sí, però faré d'aquesta presidència l'acció política més decidida en la defensa i el desplegament de la nostra llei de lleis.

Aquest és el meu compromís personal, polític i institucional. No és el moment d'aturar-se pel desànim o el cansament, tampoc és el moment de distreure'ns perdent les referències i les diferències entre el que és urgent, necessari o convenient; no és el moment de defallir. Estic convençut que ens calen més resultats i segurament més proclames, a vegades.

En definitiva, senyores i senyors diputats, a treballar tots plegats que hi ha molta feina i els nostres conciutadans no poden esperar.

Moltes gràcies.

(*Aplaudiments.*)

El president

La sessió es reprendrà demà a les deu del matí.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a tres quarts de set del vespre.